ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **M. R.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2018, č. j. 4 Az 24/2018 – 28,

takto:

**I.** Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá**.

**II.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

### I.

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 3. 2018, č. j. OAM-1005/ZA-ZA06-ZA20-2017, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

### II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Městského soudu v Praze a současně požádal o ustanovení zástupce. Usnesením ze dne 17. 7. 2018, č. j. 4 Az 24/2018 – 28, městský soud zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce.

[3] V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že v předloženém prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech žalobce neuvedl veškeré výdaje a zdroje, z nichž je platí. Především nemá podle svého tvrzení žádný majetek, příjmy ani půjčky, bydlí sám, přitom neuvedl vůbec žádné výdaje. Pokud by byly žalobcem udané údaje úplné a pravdivé, neměl by na své životní potřeby vůbec žádné finanční prostředky. Je tudíž

zřejmé, že výše žalobcem udaných příjmů není pravdivá. Není možné, aby neměl žádné výdaje na výživu, osobní potřeby a především na bydlení. Vzhledem k uvedenému nepředstavují údaje podané žalobcem úplné doložení jeho majetkových poměrů, sdělené informace jsou neúplné a zcela zjevně nepravdivé. Žalobce tak nedoložil, že nemá dostatečné prostředky, a tudíž u něj nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Městský soud proto žalobci pro nesplnění podmínek § 35 odst. 9 s. ř. s. nevyhověl a neustanovil mu zástupce pro řízení o žalobě.

## III.

[4] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Uvedl, že nepracuje, protože nemůže najít práci. Občas pracuje brigádně. Bydlí na ubytovně zdarma u kamaráda. Dále poukázal na právo na spravedlivý proces, které zahrnuje i právo na obhajobu a právo na tlumočníka. Závěrem navrhl, aby mu Nejvyšší správní soud ustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti a aby zrušil napadené usnesení a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

## IV.

[5] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že netrval na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury zdejšího soudu není třeba trvat na podmínce povinného zastoupení v situaci, kdy je předmětem kasačního přezkumu rozhodnutí, jímž byl zamítnut návrh na ustanovení zástupce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77, ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, ze dne 31. 10. 2012, č. j. 4 As 64/2012 - 14, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, bod 29, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS).

[6] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Vycházel přitom z § 35 odst. 9 s. ř. s., podle kterého lze účastníku ustanovit zástupce, jestliže jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[7] Při úvaze, zda je v řízení o této kasační stížnosti nezbytné ustanovit k hájení zájmů stěžovatele advokáta, vycházel Nejvyšší správní soud ze skutečnosti, že stěžovatel brojí proti usnesení o neustanovení zástupce a jedná se tedy o věc, která není skutkově ani právně nijak složitá. V kasační stížnosti prezentuje (byť obecně) důvody, kterými zpochybňuje úvahu, na které je rozhodnutí krajského soudu postaveno. Kasační stížnost tedy obsahuje dostatečné argumenty a ustanovení zástupce není k ochraně práv stěžovatele nezbytně nutné. Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl.

[8] Nejvyšší správní soud poté posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s posouzením právní otázky splnění zákonných podmínek pro ustanovení zástupce pro řízení o žalobě ze strany městského soudu.

[11] Soudní řád správní v § 35 odst. 9 předpokládá splnění dvou podmínek pro ustanovení zástupce. První podmínkou je splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, druhou nezbytnost ochrany práv účastníka řízení. Otázkou splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků se městský soud důkladně zabýval a dospěl k závěru, že u stěžovatele tyto předpoklady nejsou dány. Poukázal přitom na to, že stěžovatel v prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech uvedl neúplné a nepravdivé údaje, a proto nebylo možno posoudit jeho skutečnou materiální situaci.

[12] S tímto závěrem městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Jak vyplývá z jeho konstantní judikatury (srov. např. rozsudky ze dne 25. 1 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS, ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, publ. pod č. 1962/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 2. 11. 2015, č. j. 6 As 220/2015 – 18), rozhodnutí o tom, zda lze přiznat účastníku osvobození od soudních poplatků, je vázáno na prokázání okolnosti, že účastník nemá dostatečné prostředky. Je výlučně na účastníku samém, aby svoji finanční a majetkovou situaci soudu dostatečně konkrétně popsal a současně, aby předložil doklady prokazující nedostatek finančních prostředků a svou nemajetnost. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje a žádost zamítne. Stejně tak ji zamítne, jsou-li údaje sdělené účastníkem neúplné nebo nepravdivé.

[13] Ve vyplněném prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 9. 7. 2018 stěžovatel městskému soudu sdělil, že nemá žádný příjem, neboť si nemůže najít práci, ani majetek větší hodnoty. Rovněž uvedl, že nemá žádné závazky. Dále uvedl, že žije sám na adrese K. 3061/2, P. 4. Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, že status osoby žádající o mezinárodní ochranu negativně ovlivňuje výdělkové poměry stěžovatele. Současně je však zřejmé, že stěžovatel žije mimo pobytové středisko nebo zařízení pro zajištění cizinců, a přesto nijak k výzvě soudu nedoložil, z jakých zdrojů hradí vznikající náklady, zejména pravidelné náklady na bydlení, základní životní potřeby, na ošacení, na osobní hygienu apod. Pokud by údaje uvedené v prohlášení byly pravdivé a stěžovatel by skutečně neměl žádné příjmy ani majetek či úspory, neměl by na uspokojování svých životních potřeb nebo úhradu nákladů na bydlení vůbec žádné prostředky. Z těchto důvodů má Nejvyšší správní soud za to, že údaje uvedené stěžovatelem v prohlášení nepředstavují věrohodné a úplné doložení jeho majetkových a výdělkových poměrů.

[14] Stěžovatel tak nedoložil splnění podmínek podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř. s. Nevěrohodnost či neúplnost tvrzení stěžovatele o existenci předpokladů pro osvobození od soudních poplatků vylučuje, aby bylo návrhu na ustanovení zástupce vyhověno. Městský soud proto nepochybil, pokud zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce.

[15] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu